

TRANSFORMASI KE ARAH PERAKAUNAN AKRUAN KERAJAAN NEGERI 2016

***Oleh:
BAHAGIAN PENGURUSAN PERAKAUNAN
PERBENDAHARAAN NEGERI SELANGOR***

KANDUNGAN

1

Pengenalan

2

Faedah Perakaunan Akruan

3

Timeline Perakaunan Akruan

4

Struktur Tadbir Urus

5

Strategi Pelaksanaan

6

Status Kemajuan

7

Pengurusan Perubahan & *Capacity Building*

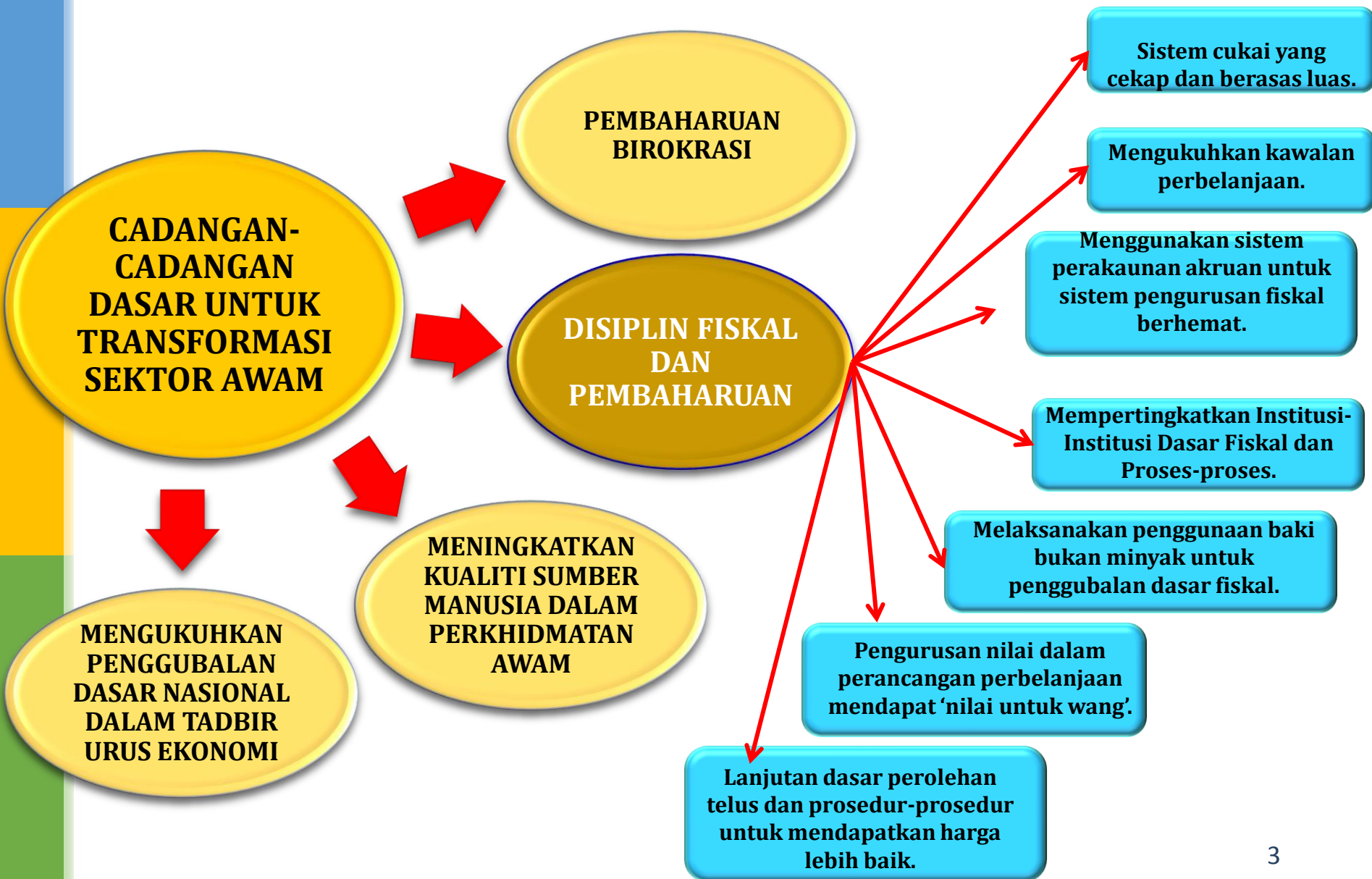
8

Faktor Kritikal Kejayaan

9

Penutup

MODEL BARU EKONOMI

1.PENGENALAN

Berdasarkan hasil *Strategic Reform Initiative (SRI) Public Finance Lab* yang telah diadakan pada 21 Februari – 1 April 2011, menetapkan pelaksanaan Perakaunan Akruan bagi **Kerajaan Persekutuan** pada **tahun 2015**. Bagi **Kerajaan Negeri** pula, pelaksanaannya akan dilakukan pada **tahun 2016**.

YAB Perdana Menteri telah meluluskan pelaksanaan Perakaunan Akruan di Mesyuarat Jawatankuasa Pemandu *Strategic Reform Initiative – Public Finance Reform (SRI-PFR)* pada 11 Mei 2011.

MIGRASI PERAKAUNAN AKRUAN

Perakaunan Akruan

Tunai Ubahsuai

Sedia Ada

- Aset tidak dipermodalkan.
- Liabiliti direkod di luar sistem perakaunan.
- Mematuhi piawaian *International Public Sector Accounting Standard* (IPSAS) asas tunai.
- Kos maklumat tidak diintegrasikan.

Ke Arah Perakaunan Akruan 2016

- Merekod aset dan liabiliti
- Berintegrasi dengan *Outcome Based Budgeting* (OBB) dan sistem-sistem lain.
- Mematuhi IPSAS perakaunan akruan.
- Kos data output, program dan aktiviti.
- Merekod Akaun Belum Bayar (ABB).
- Merekod Akaun Belum Terima (ABT).

Perakaunan Akruan seiring dengan *Activity Based Costing* (ABC) akan mengubah data sedia ada kepada maklumat dan seterusnya menghasilkan pengetahuan dimana tindakan yang lebih berinformasi dapat diambil.

Data

Maklumat

Pengetahuan

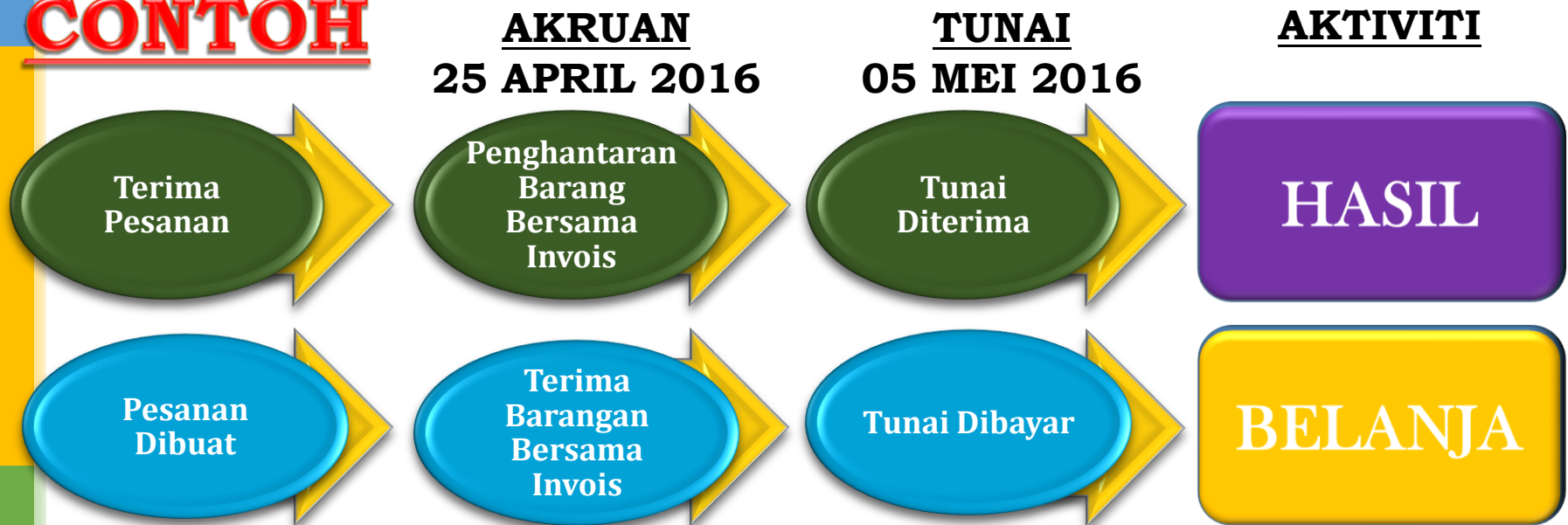
Tindakan

PERBANDINGAN ASAS TUNAI DENGAN ASAS AKRUAN

	ASAS TUNAI	ASAS AKRUAN
HASIL	Pengiktirafan dan perekodan hanya dibuat berdasarkan kepada penerimaan tunai.	Pengiktirafan dibuat apabila hasil telah dikenalpasti boleh atau layak diterima pada sesuatu masa walaupun tiada penerimaan tunai.
BELANJA	Pengiktirafan dan perekodan hanya dibuat berdasarkan kepada pembayaran tunai.	Pengiktirafan dibuat apabila urusan perbelanjaan berlaku walaupun pembayaran belum dibuat.
ASET	Dikenakan sepenuhnya kepada perbelanjaan pada masa ianya diperolehi. Tiada belanja susutnilai.	Diiktiraf dan direkodkan selama tempoh usia guna serta dipermodalkan. Susutnilai dikenakan sepanjang tempoh penggunaan.
LIABILITI	Tidak diiktiraf atau direkodkan.	Tanggungan/Obligasi yang perlu dibayar tetapi belum dibuat bayaran akan diiktiraf dan direkodkan.

PERBANDINGAN ASAS TUNAI DENGAN ASAS AKRUAN

CONTOH

ASAS TUNAI : Hasil dan belanja diiktiraf pada 05 Mei 2016 apabila **TUNAI DITERIMA dan DIBAYAR**.

ASAS AKRUAN : Hasil dan belanja diiktiraf pada 25 April 2016 iaitu bersamaan dengan tarikh **PENGHANTARAN dan PENERIMAAN INVOIS**.

ASAS TUNAI VS ASAS AKRUAN

	ASAS TUNAI	ASAS AKRUAN
HASIL	Diiktiraf/ direkodkan hanya apabila tunai diterima (Received)	Diiktiraf/direkod untuk tempoh ianya diperolehi (Earned)

Tarikh	Perihal	Amaun (RM)
01.08.2012	Menerima hasil sewa kantin daripada ABC Sdn Bhd untuk tempoh 1 tahun (sehingga 31.07.2013) <i>Kadar sewa - RM 1,000.00 sebulan</i>	12,000.00

Rekod Perakaunan

Tahun	Asas Tunai	Asas Akruan
Penyata Kew. 2012	HASIL 2012 – RM12,000.00	HASIL 2012 – RM 5,000.00 HASIL SEWA TERDAHULU – RM 7,000.00
Penyata Kew. 2013	-	HASIL 2013 – RM 7,000.00

	ASAS TUNAI	ASAS AKRUAN
PERBELANJAAN	Diiktiraf/direkod hanya apabila bayaran tunai dilakukan (Paid)	Diiktiraf/direkod untuk tempoh ianya dibelanja/ digunakan (Incurred)
Tarikh	Perihal	Amaun (RM)
01.02.2012	Membayar bagi langganan slot iklan di TV3 (sehingga 31.01.2013) bagi tempoh 1 tahun. <i>Kadar langganan - RM 1,000.00 sebulan</i>	12,000.00

Rekod Perakaunan

Tahun	Asas Tunai	Asas Akruan
Penyata Kew. 2012	P,BELANJAAN 2012– RM12,000.00	P'BELANJAAN 2012– RM 11,000.00 BAYARAN IKLAN TERDAHULU – RM 1,000.00
Penyata Kew. 2013	-	P'BELANJAAN 2013 – RM 1,000.00

	ASAS TUNAI	ASAS AKRUAN
ASET TETAP	Dikenakan kepada perbelanjaan 100% pada masa ianya diperolehi	Diiktiraf/ direkodkan selama tempoh usia gunanya dan dipermodalkan

Tarikh	Perihal	Amaun (RM)
04.01.2012	Membeli sebuah kenderaan pacuan 4 roda (Xtrail). Dapat digunakan selama 5 tahun.	100,000.00

Rekod Perakaunan

Tahun	Asas Tunai	Asas Akruan
Penyata Kew. 2012	PERBELANJAAN – RM100,000.00	ASET BERSIH – RM80,000.00 Balance Sheet BELANJA SUSUT NILAI – RM20,000.00 Profit & Loss
Penyata Kew. 2013	- <i>*tidak dinyatakan dalam penyata kewangan</i>	ASET BERSIH – RM60,000.00 BELANJA SUSUT NILAI – RM20,000.00

	ASAS TUNAI	ASAS AKRUAN
TANGGUNGAN	Tidak diiktiraf/ direkodkan sehingga tunai bertukar tangan	Diiktiraf/direkod untuk tempoh ianya diperolehi (Earned) atau ditanggung (Incurred)

Tarikh	Perihal	Amaun (RM)
01.08.2012	Mengeluarkan Pesanan Tempatan bagi memperoleh nasihat perundingan dan kajian 'feasibility'. Laporan kajian diserahkan pada Disember 2012.	20,000.00
16.01.2013	Membuat bayaran	20,000.00

Rekod Perakaunan

Tahun	Asas Tunai	Asas Akruan	Profit & Loss
Penyata Kew. 2012	-	PERBELANJAAN – RM20,000.00 PEMIUTANG – RM20,000.00	
Penyata Kew. 2013	PERBELANJAAN – RM20,000.00	-	Balance Sheet

2.FAEDAH PERAKAUNAN AKRUAN

**BAGAIMANA PERAKAUNAN AKRUAN MENAMBAHBAIK
PERKHIDMATAN AWAM?**

AKAUNTABILITI

Menyediakan maklumat yang lebih tepat dan lengkap di mana ia merekodkan ke semua urusan niaga hasil dan belanja sebenar yang berlaku dalam sesuatu tempoh perakaunan.

MAMPAN

Memberi gambaran yang lebih tepat tentang prestasi operasi dan kedudukan kewangan negeri / Jabatan / PTJ kerana mengambil kira semua hasil dan belanja dalam sesuatu tempoh tanpa mengambilkira pergerakan tunai sebenar.

2.FAEDAH PERAKAUNAN AKRUAN

**BAGAIMANA PERAKAUNAN AKRUAN MENAMBAHBAIK
PERKHIDMATAN AWAM?**

**UKURAN YANG
LEBIH BAIK**

Meningkatkan kebolehbandingan penyata kewangan dari satu tempoh ke tempoh yang lain kerana ianya mematuhi prinsip perakaunan yang diterima umum.

**KECEKAPAN
DAN
KEBERKESANAN
ORGANISASI**

Memberi petunjuk yang lebih baik dalam pengurusan kewangan ke arah menghasilkan keputusan yang lebih tepat dan berkesan.

INTEGRITI

Meningkatkan tahap kecekapan, kebertanggungjawaban dan ketelusan dalam pengurusan kewangan dan akaun serta pelaporan mengikut keperluan.

3. ***TIMELINE*** PERAKAUNAN AKRUAN

TIMELINE PEMBANGUNAN SISTEM PERAKAUNAN AKRUAN

[illegible]

4. STRUKTUR TADBIR URUS

SENARAI JAWATANKUASA	PENGERUSI
Jawatankuasa Pemandu	Akauntan Negara Malaysia
Jawatankuasa Teknikal	Timbalan Akauntan Negara (Korporat)
Jawatankuasa Pelaksanaan	Pengarah, Bahagian Pembangunan Perakaunan dan Pengurusan
Pasukan Petugas Pembangunan Perakaunan	Timbalan Pengarah, Seksyen Khidmat Perunding
Pasukan Petugas Rangkaian	Ketua Penolong Pengarah Kanan, Seksyen Khidmat Perunding
Pasukan Petugas Aplikasi	Ketua Penolong Pengarah Kanan, Seksyen Khidmat Perunding
Jawatankuasa Pelaksanaan Sistem Perakaunan Akruan – Kerajaan Negeri	Bendahari Negeri

5. STRATEGI PELAKSANAAN

- Mengkaji semula polisi perakaunan dan kewangan.
- Melakukan analisis jurang ke atas IPSAS
- Menetapkan Piawaian Perakaunan Akruan.

Polisi & Piawaian

Undang-undang & Peraturan

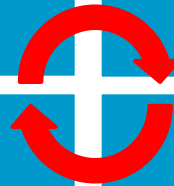
- Mengkaji Perlembagaan Persekutuan, Akta Prosedur Kewangan 1957 dan Akta berkaitan bersama Jabatan Peguam Negara.

- Pengurusan Perubahan
- Penglibatan pegawai perkhidmatan perakaunan jabatan di peringkat negeri dalam Perakaunan Akruan.
- Pembangunan Modal Insan

Sumber Manusia

Proses & Teknologi

- Melakukan analisis jurang
- Membangunkan reka bentuk sistem yang berasaskan Perakaunan Akruan.

6. STATUS KEMAJUAN

PIAWAIAN

PENUBUHAN *GOVERNMENT ACCOUNTING STANDARD ADVISORY COMMITTEE (GASAC)*

- ☐ Dianggotai oleh:
 - Ketua Akauntan Kementerian terpilih;
 - Bendahari Negeri terpilih;
 - Wakil Badan Berkanun terpilih;
 - Wakil Badan Profesional terpilih; dan
 - Wakil Universiti terpilih.
- ☐ Berperanan mengkaji, menggubal dan meluluskan polisi perakaunan dan kewangan.

PENETAPAN PIAWAIAN – *MALAYSIA PUBLIC SECTOR ACCOUNTING STANDARD (MPSAS)*

- ☐ 8 MPSAS telah digubal dan diluluskan oleh GASAC.
- ☐ Ke semua MPSAS yang diluluskan telah diedarkan kepada semua Kementerian, JANM Negeri, Bendahari Negeri, Universiti terpilih, Badan Berkanun terpilih dan Badan Profesional terpilih untuk maklumbalas sebelum diluluskan oleh JK Pemandu PA.

SENARAI MPSAS YANG TELAH DIGUBAL DAN DILULUSKAN

MPSAS 1

Presentation of Financial Statements

MPSAS 2

Cash Flow Statements

MPSAS 3

**Accounting Policies, Changes In Accounting
Estimates and Errors**

MPSAS 9

Revenue From Exchange Transactions

MPSAS 12

Inventories

MPSAS 17

Property, Plant and Equipment

MPSAS 23

Revenue From Non-Exchange Transactions

MPSAS 24

**Presentation of Budget Information in Financial
Statements**

6. STATUS KEMAJUAN

POLISI, UNDANG-UNDANG DAN PERATURAN

- Polisi Perakaunan Akruan yang merangkumi aset, liabiliti (hutang awam dan pencen) hasil dan perbelanjaan telah digubal dan diluluskan oleh GASAC.
- GASAC telah mengkaji Perlembagaan Persekutuan dan Akta Prosedur Kewangan 1957.
- Cadangan pindaan Akta Prosedur Kewangan dikemukakan kepada Bahagian Undang-undang Kementerian Kewangan.

6. STATUS KEMAJUAN

PROSES DAN TEKNOLOGI

Lab telah diadakan pada 2-5 Oktober 2012 bagi membincangkan dengan lebih lanjut *new requirement* yang diperlukan oleh Kerajaan Negeri

14 modul-modul sedia ada di dalam SPEKS akan dikekalkan dan ditambahbaik. Pemilihan SPEKS selaras rumusan pembentangan dari Kumpulan Lab Revamp SAGA dan SPEKS menjurus kepada penambahbaikan SPEKS adalah bersesuaian bagi pembangunan Sistem Perakaunan Akruan

Modul dan ciri-ciri tambahan akan diadakan pada sistem perakaunan akruan baru ini selaras dengan Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil 1 Tahun 2011

6. STATUS KEMAJUAN

PROSES DAN TEKNOLOGI

14 modul-modul sedia ada di dalam SPEKS akan dikekalkan dan ditambahbaik serta modul dan ciri-ciri tambahan pada sistem perakaunan akruan adalah seperti berikut:

BIL.	MODUL-MODUL SEDIA ADA YANG AKAN DITAMBAHBAIK	MODUL-MODUL TAMBAHAN
1	Modul PTJ Kewangan	Modul <i>Account Payable</i>
2	Modul Sekuriti	Modul <i>Account Receivable</i>
3	Modul Bajet	Modul <i>Project Costing</i>
4	Modul Lejar Am	Modul <i>Branch Accounting</i>
5	Modul Sistem Kawalan Data	Modul <i>Activity Based Costing (ABC)</i>
6	Modul Gaji	CIRI-CIRI TAMBAHAN
7	Modul Sistem Lejar Akaun Subsidiari	Asas Akruan bagi semua modul
8	Modul Pengurusan Aset	Menggunapakai <i>DDSA</i>
9	Modul Pinjaman	<i>Multi-currency</i>
10	Modul Pelaburan	<i>Goods and Service Tax (GST)</i>
11	Modul Sistem Pengurusan Maklumat	<i>Dashboard / Executive Information System (EIS)</i>
12	Modul Sistem Pengurusan Dokumen	
13	Modul Admin	
14	Win Admin	

6. STATUS KEMAJUAN

SUMBER MANUSIA

PROGRAM KESEDARAN

Program kesedaran kepada semua kumpulan sasar
iaitu Pengurusan Tertinggi di peringkat Negeri dan
Agensi

PENDEKATAN *TRAIN OF TRAINER (ToT)*

Trainer akan dilantik dari semua Bendahari
Negeri/Akauntan Negeri yang akan melatih penjawat
awam dalam pelaksanaan perakaunan akruan.

PROGRAM USAHASAMA

Mengadakan program usahasama antara Institut
Perakaunan Negara (IPN) dengan badan profesional
dan universiti tempatan.

PERLANTIKAN KONSULTAN

Melatih dan memantau *trainer* serta pegawai aset
dalam pengumpulan data baki awal aset dan liabiliti.

7. PENGURUSAN PERUBAHAN & *CAPACITY BUILDING*

Pengurusan Perubahan:

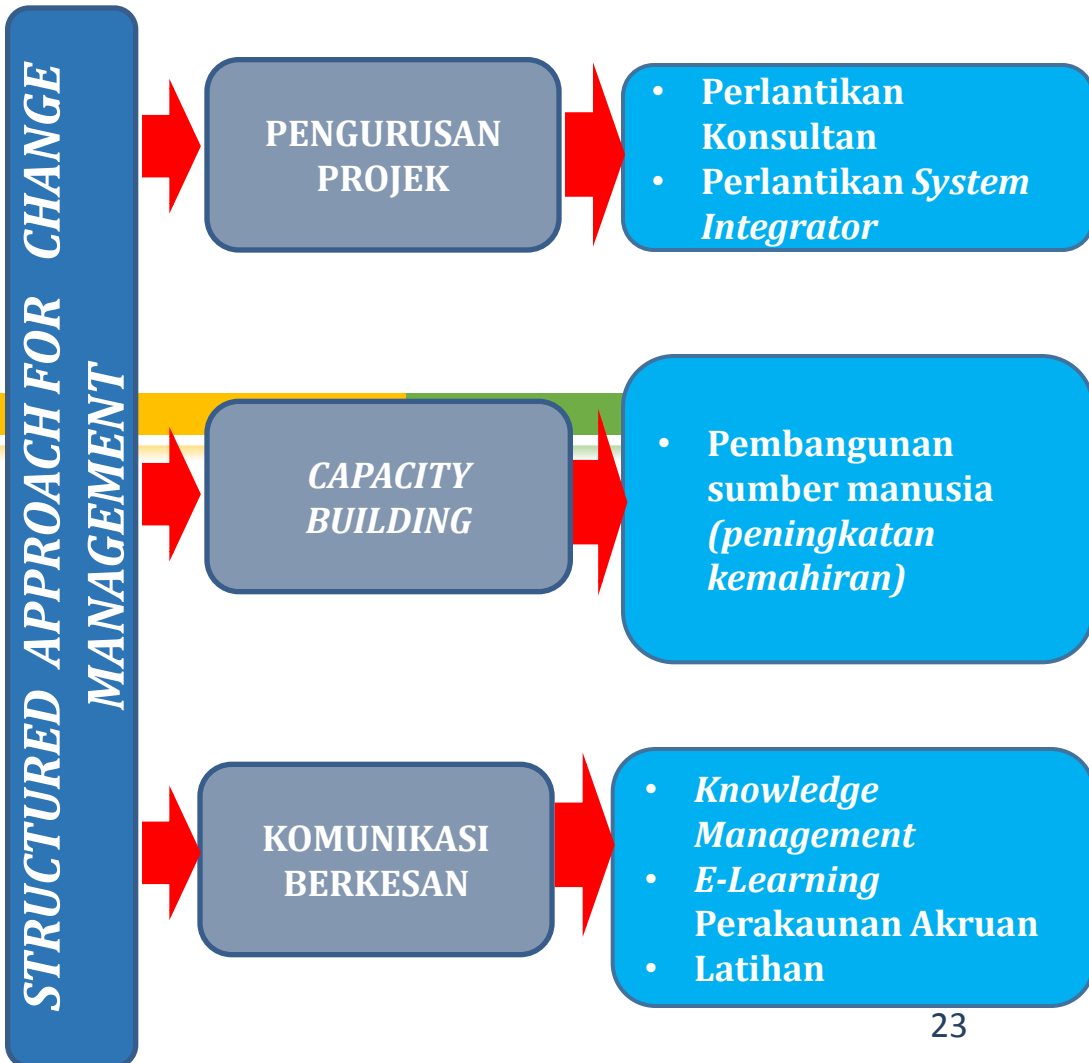
- Pendekatan pengurusan perubahan organisasi yang lebih terancang dan berstruktur ke arah perakaunan akruan.

Rasional Pengurusan Perubahan:

- Perubahan operasi (piawaian perakaunan, polisi, akta, undang-undang, dan proses kerja);
- Perubahan teknologi;
- Perubahan sikap, pengetahuan dan kemahiran penjawat awam.

Objektif Pengurusan Perubahan:

- Memperkasakan warga kerja dalam menghadapi dan menerima perubahan.

8.FAKTOR KRITIKAL KEJAYAAN

Faktor	Risiko	Faktor Mitigasi
Pengurusan Perubahan	<i>Resistance to change</i>	• Program <i>Awareness</i> Perakaunan Akruan kepada pengurusan atasan dan semua penjawat awam negeri. • Mendapatkan <i>buy in</i> bagi pelaksanaan perakaunan akruan Kerajaan Negeri dari kumpulan sasar.
Pengetahuan dan Kompetensi	Kurang pengetahuan mengenai perakaunan akruan (polisi dan piawaian)	• <i>Capacity building</i> yang komprehensif (kemahiran) kepada penjawat awam Kerajaan Negeri • Program latihan usahasama antara Institut Perakaunan Negara dengan badan profesional perakaunan dan universiti tempatan.
Pengumpulan data aset	Rekod dan daftar aset tidak lengkap	• Penumpuan kepada pengumpulan data baki awal aset; • Penumpuan kepada ketepatan maklumat dan amaun aset; dan • Penumpuan kepada jangka hayat aset • Menggunakan perkhidmatan Konsultan

8.FAKTOR KRITIKAL KEJAYAAN

Faktor	Risiko	Faktor Mitigasi
Antaramuka dengan Sistem Luar	Kesukaran untuk berantaramuka dengan pelbagai sistem luar dalam tempoh masa yang ditetapkan.	• Perbincangan awal dengan semua pemilik sistem lain bagi memastikan masa mencukupi untuk berantaramuka. • Menyenaraikan semua sistem-sistem lain, mengkaji setiap sistem dan mengenalpasti kaedah dan <i>point</i> berantaramuka. • Menetapkan tempoh antaramuka dengan sistem lain. • Sistem luaran perlu diakrualkan.
Penglibatan Audit Luar	Tidak mendapat pengesahan penyata kewangan	• Penglibatan Audit Luar dalam JK GASAC, JK Pembangunan Sistem dan Kumpulan Kerja Pengumpulan Data Aset.

9.PENUTUP

- ❑ Pelaksanaan Perakaunan Akruan akan menambah nilai dan memberi gambaran yang lebih meluas mengenai kemampuan kewangan awam.
- ❑ Komitmen, sokongan dan kerjasama SEMUA PIHAK amat diperlukan bagi menjamin kejayaan transformasi ini.

TERIMA KASIH